

Matti Luostarinen

Vuosikymmenen kirja - osa II

Vuosituhatosen toisen vuosikymmenen essee- ja blogikokoelma
2010 - 2019

Vuosikymmenen kirja - osa II

Elämä on laiffii

Vuosituhanen toisen vuosikymmenen essee- ja blogikokoelma 2010 - 2019

Vuosikymmenen kirja - osa II, Elämä on laiffii

© 2019 Matti Luostarinen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN-tunnus: 978-952-802-038-7

www.clusterart.org

Kuvat ja taide: Matti Luostarinen

Taitto: Outi Huhtala

Esipuhe

Nyt käsillä oleva kirja on koottu runsaasta kahdestatuhannesta (2000) esseestä, blogista tai Juhani Ahoa lainaten "lastusta", jotka löytyvät kaikki myös kotisivuiltani (www.clusterart.org). Olen valikoinut niistä vuosikymmenen ajalta hieman vajaan kymmenen prosenttia. Tämä on tapahtunut tavalla, jossa mukana on vuosikymmenen jokainen kuukausi. Siis yhteensä 120 kuukautta. Jokaiselta kuukaudelta olen hakenut ainakin yhden kirjoituksen, enintään kuitenkin kolme, parissa tapauksessa neljäkin. Ne ovat kaikki luettavissa myös kotisivuiltani eivätkä ne ole suinkaan eniten luettuja. Lisäksi ne voi lukea myös vuosikirjoistani. Joko sähköisenä tai kuvitettuna laitoksina, kirjoistani.

Minulla on nykyisin lukijoita vuosittain, pelkästään kotisivuani käyttäen, runsas kolme miljoonaa ja vuosikymmen sitten runsas 10 % tästä. Kasvu on tapahtunut hyppäyksittäin ja on ollut liki eksponentiaalista. Hieman samaan tapaan kuin maapallon väkiluvun kasvu viimeisen kymmenen sukupolven aikana. Me ikään kuin tulimme tälle planeetalle vasta hetki takaperin ja aloimme lisääntyä valtavasti. Se on syy ja seuraus moneen ilmiöön. Ei vain ilmaston muuttumiseen.

Olen lukijoitteni käytettävissä internetin välityksellä ja tunnen tutkijana sekä kotisivuni kautta teidät paremmin kuin mitä kirjailija yleensä lukijansa tuntee silloin, kun valtaosa on muita kuin suomalaisia. Kirja on tarkoitettu juuri teille myös keräilykappaleena, kuten aiemmatkin kirjani.

Tätä kirjaa kootessani olenkin ajatellut juuri teitä. Toivon miellyttäviä lukuhetkiä ja menestystä alkavalle uuden vuosituhannen kolmannelle vuosikymmenelle.

Samalla kiitän tyttärtäni Outia ja poikaani Veli-Mattia, jotka hoitavat, jälleen kerran, kirjani taiton sekä sähköiseen asuun että BoD:n kustantamana heille laadukkaana painotyönä ja tilattuna yksitellen painaen ja kotiin sen tilauksesta kantaen.

Vuosikymmen on ollut rikasta aikaa myös mediamailman murroksessa ja kirjallisuuden, myös sen painotyön ja tekniikan, luonnonvarojen säästävän, hakiessa uusia muotojaan. Vuosikymmenen aikana on tapahtunut paljon, mutta ei sellaista, joka olisi yllättänyt ne kirjat ja tekstini, jotka tuotin jo 2000-luvun alussa. Niistä luetuin on "Social media economy and strategy".

2000-luvun toinen vuosikymmen oli maailmanpolitiikassa, ja myös Suomessa koettuna, suurten teemojen aikakausi. Kauden alkua leimasi Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka sekä arabikeväästä käynnistyneet "islamilaisiksi talveksi" kutsutut ilmiöt. Vuonna 2011 al-Qaeda perustaja Osama bin Laden löydettiin ja surmattiin monien vaiheiden jälkeen piilopaikkaansa Pakistanissa.

Uutisissa nähtiin ISISin julmuuksia, provokaatioita ja terroritekoja. Irak, Iran, Jemen, Tunisia, Syyria, Saudi-Arabia, Egypti ja Turkki olivat otsikoissa ja Recep Erdogan on sitä edelleenkin liki päivittäin. Afganistanin sodan kerrottiin olevan ohi 13 taisteluvuoden jälkeen. Arabi-islamilainen vuosi oli kuitenkin vallankumouksineen Lähi-Idän uutisten aihe ja mukana toki myös Israel ja Palestiina myöhemmin vuosikymmenen kuluessa.

Terrori-iskuista pahimpia olivat Norjan isku Anders Behring Breivikin tekemänä vuonna 2011 Utöyan saarella Oslon lähistöllä, jossa kuoli 77 nuorta ja 96 haavoittui, Pariisin terrori-isku marraskuussa 2015, jossa kuoli 132 ihmistä, Orlandon yökerhoammuskelu Pule-yökerhossa. Luoteihin kuoli 49 ihmistä ja haavoittui 53. Nizzan heinäkuisessa iskussa vuonna 2016 kuoli 85 ihmistä, tekijän ajaessa Ranskan kansallispäivänä väkijoukkoon rantabulevardilla. Siihen reagoitiin jopa Forssassa. Torilla järjestetyt tilaisuudet suojattiin suurilla rekoilla. Lokakuussa 2017 ammuskeltiin Las Vegasissa, ja seurauksena oli Yhdysvaltain tuhoisin yksittäisen tekijän joukkomurha, jossa kuoli 58 ihmistä ja haavoittui peräti 527 ihmistä.

Sotien, vallankumousten ja terroritekojen rinnalla eteni digitaalinen vallankumous ja vuosikymmenen alussa jo noin kolmasosa maapallon räjähdysmäisesti kasvavasta väestöstä käytti internetiä. Älypuhelimeksi Suomessa kutsuttu ohitti perinteisen kännykän ja samalla sen hinta romahti koko kansan käyttöliittymäksi. Nokia menetti harmillisesti asemiaan Microsoftille ja käyttöliittyminä tulivat myös ilmainen Linux-pohjainen Android. Sosiaalisen median kasvu jatkui voimakkaana, joka miehen sekä naisen viihteenä tai jopa työnä. Kotitietokoneet vaihtuivat nekin kannettaviin. Myydyimmäksi taulutietokoneeksi nousi Applen iPad.

Taloutta ravisteli aluksi edellisen vuosikymmenen aikana käynnistynyt finanssikriisi. Kreikka tuli tunnetuksi siinä missä Alexis Tsiprasin johtama hallitus myös meillä Suomessa ja etenkin meillä. Samoin Kansainvälinen valuuttarahasto, Euroopan keskuspankki ja Euroopan komission säästöpolitiikka. Suomessa suuret ikäluokat, 1940-luvulla syntyneet, saavuttivat eläkeikänsä Kreikan tukipaketin aikoihin. Puhuttiin eläkepommista ja työvoimapulasta, ei työttömyydestä niinkään. Syntyi käsite "menetetty vuosikymmen" finanssikriiseineen ja taantumineen. Pääsimme Suomessa takaisin vuoden 2008 kasvun lukemiin vasta vuonna 2018. Takana oli lukuisia vaaleja ja hallituksia sekä käsite "populismi" ja perussuomalaisen puolueen synty.

Ilmastomuutos oli vuosikymmenen tärkein yksittäinen uutisaihe. Jokainen vuosi tahtoi olla edellistä lämpimämpi ja kaikki mittauksien lämpimimpiä maapallolla. Näistä vuosi 2016 oli kuitenkin lämpimin. Suomessa etenkin kesä 2018 helteineen.

Haitin maanjäristys oli vuosikymmenen pahin pääkaupungin Port-au-Princen tuhoutuessa ja aiheuttaen 300 000 ihmisen kuoleman. Tuhoisia maanjäristyksiä oli myös mm. Chilessä ja Luoteis-Kiinassa. Vuosikymmenen alussa räjähti BP:n öljynporauslautta ja Puolan johtoa menehtyi vuoden 2010 Smolenskin lento-onnettomuudessa. Japani tsunami ja maanjäristys aiheutti niin ikään vakavan ydinvoimalaonnettomuuden vuonna 2011. Länsi-Afrikassa puhkesi vuonna 2014 laaja ebolaepidemia.

Venäjän ja Ukrainan kriisi, sekä Krimin sota, aiemminkin koettu, oli vuosikymmenen eurooppalaisten uutisten keskiössä pysynyt aihe rinnan lukuisten vaalien ja populistipuolueitten voittojen luettelossa. Eurooppa menetti samalla asemiaan globaalin maailman keskiössä etenkin Kiinalle, Yhdysvalloille ja Venäjälle.

Maailmanpolitiikan kärjessä Kiinan asema vankistui, siinä missä koko Tyynen valtameren alueen. Yhdysvaltain presidentinvaalit sähköistivät mediamme ja Trump presidenttinä päivittäin uutta uutista twiitaten. Presidentti Putin vieraili myös Suomessa, jopa useita kertoja, siinä missä Yhdysvaltain presidentti Trump tapaamassa venäläistä kollegaansa.

Brittien Brexit on jatkunut vuosia, siinä missä suomalainen sote seikkailu ja kuntien rakennemuutokset, maaltapako ja kaupungistumisen viimeisin aalto, maaseudun ongelmat ja maakuntauudistuksen viivästyminen. Läänit sentään kyettiin hallinnollisina yksikköinä lopettamaan, viimeisenä Oulussa. Samaa professorin virkaa 1970-luvulla hoitanut Eino Siuruainen jäi historiaan maamme viimeisenä maaherrana.

Talviolympialaiset järjestettiin 2010 Vancouverissa, 2014 Sotsissa ja 2018 Pyeongchangissa sekä kesäolympialaiset 2012 Lontoossa ja 2012 Rio de Janeirossa. Jalkapallon maailmanmestaruuskisat potkittiin 2010 Etelä-Afrikassa Espanjan voittaessa mestaruuden. Seuraavat kisat pidettiin Brasiliassa ja Venäjällä Saksan viedessä mestaruuden Brasiliassa ylivoimaisesti tapaansa vastustajaa nöyryyttäen.

Televisiosta menestyneimpiä sarjoja olivat mm. Games of Thrones, Downton Abbey ja House of Cards. Oscar palkittuja puolestaan mm. Kuninkaan puhe, The Artist, Argo, 12 Years of Slave, Birdman, Sportlight ja Moonlight. Parhaiten taas tuottivat mm. Toy Story, Harry Potter, The Avengers, Star Wars, Captain America. Myös suomalaiset esiintyivät näyttelijöinä menestyneissä tuotannoissa. Kotimaassa omistamme menestyivät mm. Napapiirin sankarit, Le Havre, Kohta 18, Betoniyo ja Miekkailla.

Suomea vaivasi koko uuden vuosituhannen toisen vuosikymmenen vuonna 2008 alkanut finanssikriisi ja talouslama, viennin ongelmat ja osana juuri Venäjän kaupan kärsiminen Ukrainan kriisistä ja talouspakotteista. Rakennemuutoksen jälkeinen työttömyys on ollut korkea ja talouskasvu vielä 2016 hyvin heikko. Pieni kasvupyrähdys alkoi vasta vuosikymmenen lopussa.

Suomessa järjestettiin eduskuntavaalit vuosina 2011, 2015 ja 2019. Presidenttinä maata on hoitanut vuodesta 2012 alkaen Sauli Niinistö ja pääministereitä Suomessa on ollut Vanhasen II hallitus, Kiviniemen hallitus, Kataisen hallitus, Stubbin hallitus, Sipilän hallitus ja Rinteen hallitus. Kuntavaaleja on järjestetty kahdesti vuosina 2012 ja 2017. Vaaleissa Perussuomalaiset ovat vaikiinnuttaneet asemansa maamme kolmen suurimman puolueen joukossa ja juuri nyt suurimpana. SDP:n ja Keskustan kannatus on alempana kuin koskaan aiemmin ja vihreät ovat lisänneet kannatustaan kaupungeissamme. Samalla naisten osuus mm. kansanedustajana on kasvanut nyt 92 naiseen, eli on suurempi kuin koskaan aiemmin itsenäisen Suomen historiassa.

Kuntien toimintaan on vaikuttanut eniten sote-uudistus ja kuntarakenteen sekä maakuntauudistuksen viivästyminen. Yksittäisistä tapahtumista merkittävin oli Helsingin huippukokous heinäkuussa 2018, jossa Yhdysvaltain presidentti Donald Trump ja Venäjän presidentti Vladimir Putin tapasivat toisensa.

Läänilaitos siirtyi historiaan vuoden 2009 lopussa ja niiden tilalle tulivat aluehallintovirastot (7). Vuonna 2010 Suomessa oli 342 itsenäistä kuntaa, joista vuosikymmenen aikana 31 on liittynyt naapurikuntaan ja kadonnut kartalta. Näiden liitosten kautta etenkin Kuopio, Lahti, Oulu ja Hämeenlinna ovat kasvaneet.

Samalla maaseudun ja sen seutukaupunkien väestökato on ollut jopa 1970-luvun tapaan niiden luontaista talousaluetta tyhjentävä. Samalla syntyvyys on laskenut rajusti ja kansakunta ikääntynyt. Erot kuitenkin suurimpien taajamien ja pääkaupunkiseudun sekä syvän maaseudun ja noin 50-60 pienehkön seutukaupunkimme ympärille syntyneiden talousalueiden välillä on ollut todella merkittävä.

Suurissa kaupungeissammekin väestöä on kasvattanut lähinnä maahanmuutto syntyvyyden las-
kiessa. Ulkomaalaisten määrä kaksinkertaistui vuosina 2005-2015. Vuonna 2015 lisäys oli räjähdysmäinen ja aiheutti nopeita toimia, jolloin kouluja, hotelleja ja kerrostaloja muutettiin vastaanotokeskuksiksi.

Suomen väestöstä ulkomaalaistaustaisia on noin 7-8 % ja eniten entisen Neuvostoliiton alueelta, Virosta, Ruotsista, Irakista, Somaliasta, Jugoslaviasta, Kiinasta, Vietnamista, Thaimaasta ja Afganistanista. Etenkin aasialaisten ja afrikkalaisten maahanmuuttajien määrät ovat nousussa.

Ikäpyramidissamme näkyy vahva "pullistuma" toisen maailmansodan aikana syntyneiden ikäkohorttien seurauksena, nyt 65-75 vuotiaiden kohdalla. Elinajan odote on kaiken aikaa kohonnut ja on nyt miehillä lähellä 80 vuotta ja naisilla noin viisi vuotta korkeampi. Vuonna 2015 Suomessa oli jo yhdeksän yli 100 000 asukkaan kaupunkia (Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Kuopio, ja Lahti). Väestömäärän lasku jatkuu etenkin Itä- ja Pohjois-Suomessa, mutta toki myös vaikkapa Kanta-Hämeessä Etelä-Suomessa.

Suomen BKT (noin 200 miljardia euroa) ja sen kasvu pysähtyi tyystin ns. finanssikriisin aikoihin ja oli 2015 liki samalla tasolla kuin vuosikymmen aiemmin. Työttömyysaste on hieman laskenut noin 10 %:n tasosta noin 7,5 %:n tasolle. Valtion velka on liki kaksinkertaistunut vuodesta 2009.

Rikollisuuteen uutena tuli Internetin kautta tapahtuneet petokset ja huomiota ovat herättäneet myös seksuaalirikokset. Me Too -kampanja ulottui myös Suomeen ja erikoisuutena ns. Aarnio-vyyhti huumepoliisi Jari Aarnion ympärillä. Terrori iski Suomeen elokuussa 18. päivänä Turun kauppatorilla. Marokkolainen mieshenkilö, jihadistipohjalta tehty hyökkäys veitsellä kymmenen henkilön kimppuun, joista kaksi sai surmansa, oli tekijän mukaan Isisin soturin suorittama. Isisi ei kuitenkaan ottanut teosta vastuuta.

Liikenteessä suuria hankkeita ovat olleet ns. Kehärata (2015) Helsinki Vantaan lentoasemalle, Länsimetro jatkeena Espoon Matinkylään, Tampereen pikaraitiotie valmistuen ensi vuosikymmenen puolella. Henkilöautoista eniten rekisteröityjä olivat Toyota, Volkswagen ja Skoda. Halpabussiyhtiöt, taksi uudistus ja kaupunkipyörät olivat vuosikymmenen puhuttuja liikennejärjestelyjämme sähköpotkulautojen ohella. Helsingistä Tallinnaan matkustajamäärät Suomenlahden yli Viroon lähestyivät 10 miljoonan rajaa. Liikenneturvallisuus koheni ja kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtui noin 250 vuosittain eli noin sata vähemmän kuin edellisen vuosikymmenen puolella ja liki tuhat verrattuna 1970-luvun lukuihin. Suuronnettomuuksista puhutuimmat olivat Jämijärven lento-onnettomuus 2014, Raaseporin tasoristeysturma 2017 sekä Kuopion linja-autosurma 2018.

Suomeen rakennettiin runsaasti merkittäviä kauppakeskuksia ja samalla korkea rakentaminen tuli jälleen muotiin. Ehkä eniten huomiota saivat Turun Ikituuri (2011), Tampereen Hotelli Torni (2014), Jyväskylän Maailmanpylväs (2014) Espoon Niittyhuippu (2017) ja Helsingin Kalasataman Majakka. Erikoisia puurakenteisia rakennuksia syntyi myös, kuten Kampin kappeli (2012), Saamelaiskulttuurin Sajos (2012), Suomen luontokeskuksen Haltia (2013), Löyly (2016) ja Helsingin keskuskirjasto Oodi (2018).

Vuosikymmen panosti Suomessa koulutukseen ja digitaalinen laitteisto levisi kaikkialle. Oppilaiden osallistuminen kasvoi ja myös ylioppilaskirjoitukset muuttuivat sähköisiksi. Aalto-yliopisto alitti sekin toimintansa vuosikymmenen alusta. Yliopistoja yhdisteltiin ja oppimistuloksia mitattiin edelleen. PISA-tuloksissa Suomi alkoi kuitenkin taantua niin absoluuttisesti kuin suhteellisestikin mitattuna. Luku- ja laskutaidon minimitason alittaneiden määrä yli kaksinkertaistui 2000-luvun alun luvuista (5-6 %). Itä- ja Pohjois-Suomessa jopa neljännes pojista alitti minimitason.

Usko tulevaisuuteen ja työpaikkojen siirtyminen kovin kauas kotiseuduilta laski poikien motiivia. Syrjäytyminen oli käsite joka aiheutti toimia ja huolta sosiaalihuollon ammattilaisissa. Kuntien menot lisääntyivät etenkin juuri terveydenhoidon ja sosiaalitoimen menoissamme. Samalla sosiaaliset olot ja ongelmat alkoivat rajusti lisääntyä.

Suomalaisista kuitenkin valtaosa, lähes 70 %, kuului kuitenkin edelleen Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Vuosikymmenen alussa luku oli kuitenkin yli 10 % korkeammalla tasolla. Huomattava piikki eroissa tapahtui etenkin lokakuun 2010 Yle TV2:n Homoilta-ohjelman jälkeen sekä marras-joulukuussa 2014, kun eduskunta äänesti ns. tasa-arvoisesta avioliittolaista. Samalla kirkon vihkimiset laskivat puoleen aiemmasta. Nykyisin se on noin 40 %:n tasolla.

Puhelinluettelot katosivat siinä missä lankapuhelimetkin. Internet yhteydet nopeutuivat ja puhelinten toiminnot kasvoivat, puhelimesta tuli osa internet yhteyksiä ja samalla kohtuullinen kamerakin. Selfiet ja sosiaalinen media valtasivat myös suomalaisten arjen. Uudissanoja syntyi yhteenään ja start-up yrityksiä, suomalaiset olivat sukupuolineutraaleja, jytkyä seuraavia vaaleista toiseen, kävivät hybridisotia, olivat hyönteissyöjiä, drooneja lennättäviä, hiilijalanjälkeään häpeäviä, kalsarikännin hankkivia, selfiekeppiin nojailevia, valeutisia lukevia, vihapuhetta käyttäviä elinvoimajohtajia ja kansanaloitteita allekirjoittaen.

Tyylien ja lajien runsaus näkyi taiteessa, kirjallisuudessa, digitaalisissa televisiölähetyksissä, joita seurattiin maksaen Yle-veroa. Se oli maksettava, katselit sitten televisiota tai et. Viihde- ja asiaohjelmat sekä draama ja komedia, tubettaminen internetkulttuurissa, rinnan Facebookin ylläpidon kanssa, vei suomalaisten ajasta enemmän kuin perinteinen printtimedian seuraaminen. Oma sivusto sai lukijoita sekin vuositasolla kohoten liki eksponentiaalisesti muutamasta tuhannesta vuositasolla muutamaan miljoonaan vuosikymmenen lopulla. Kirja muuttui sekin sähköiseksi ja myös äänikirjaksi. Tätä kirjaa voi lukea sekä printtipainoksena kotiin tilaten, ja juuri sinua varten painettuna, tai sähköisenä. Kotisivultani saat ilmaiseksi ja palvelu tarjoaa myös kaikki blogini ja esseeni vuosikirjat ja voit toki liittyä päivittäiseen reaaliaikaiseen keskusteluunkin. Voiko palvelu olla enää sen moninaisempaa ja lähtemättä tavoittelemaan kirjailijaa messuille. Hän on kaiken aikaa tavoitettavissa ja reaaliaikainen kohdattava.

Suomalaiset menestyivät myös urheilussa ja jakoivat Jussi palkintojaan katsotuimmista elokuvistamme. Olympiamenestys on kuitenkin heikentynyt ja vuoden 2016 kesäolympialaisissa Suomi voitti vai yhden pronssimitalin. Näin heikosti emme ole menestyneet missään aiemmissa olympialaisissa. Eikä menestys ole ollut talvellakaan kovin kansallista itsetuntoamme nostavaa. Alkamatta edes vertailla sitä norjalaisiin.

Ilman vieremäläistä livo Niskasta mitaleitten määrä olisi jäänyt kovin vähiin. Kaisa Mäkäräinen on pitänyt yksin yllä ampumahiihdon menestystoiveitamme. Tänään toivomme pääsevämme ensimmäisen kerran jalkapallon arvokisoihin maajoukkueena EM-tasolla. Leo-Pekka Tähti on ollut paraolympiakisojen tähtemme. Formula 1 -kuljettajat ovat niin ikään pitäneet meitä jännityksessä Kimi Räikkösen ja Valtteri Bottaksen ansiosta. Lahdessa järjestettiin hiihdon MM-kisat seitsemännen kerran.

Liikunnan ja urheilun osalta lajien kirjo on kasvanut ja samalla ammatillaisuus vie nuoria maamme rajojen ulkopuolelle. Sama pätee toki kaikkea muutakin tieteestä taiteeseen ja globalisaatio oli vuosikymmenen käytetyimpiä käsitteitä ja se asetettiin usein vastatusten paikallisuuden ja lokalisaation kanssa. Kehotettiin ajattelemaan globaalisti mutta toimimaan paikallisesti.

Individualismi oli käytetty käsite sekin, siinä missä utopian rinnalla sen kääntöpuoli dystopiana. Mediatyhteiskunta monipuolistui ja avoin, läpinäkyvä yhteiskunta tuli osaksi reaaliaikaisen elämän faktan ja fiktion, virtuaalitodellisuuden lomittumista kansakunnaksi, josta alettiin käyttää myös käsitettä maailman onnellisimpana maana.

Google ja Wikipedia olivat tapa kerätä tietoa ja näistäkin tiedoista ja teksteistä esitän kiitokseni juuri Wikipedialle ja maailman suurimmille yrityksille, mediatyhteiskunnallemme, joiden käyttämä panos ihmistyövuosina on liki yhtä valtava kuin ne summat, joita käytetään uusien innovaatioiden tuottamiseen. FB, Google, Microsoft, Amazon ja muut vastaavat jättiläiset käyttävät tähän toimintaan varoja, jotka ylittävät moninkertaisesti Suomen valtion vastaavat summat, mukaan lukien yliopistomme, korkeakoulumme, tutkimuslaitoksemme jne.

Kun onomatopoeettisen kielemme sanatkin ovat kokonaan muiden löytämiä kuin omiamme, kirjan kirjoittaja tai esseen kokoaja joutuu käyttämään koko ajan sellaista, joka ei ole hänen omaansa. Näin on syytä muistaa, kuinka olemme kiitollisuuden velassa lopulta myös geeneistämme ja syntymästä. Emme valinneet itse vanhempiamme, emme kieltä ja kulttuuria, kaikki on muualta tullutta ja saatua. Emme itse valinneet tietämme. Tie se valitsi meidät.

Sisällysluettelo

Esipuhe	3
Informaatiokuplassa - Tammikuun 3. päivänä 2015.....	13
Vaalit Hämessä - Helmikuun 9. päivänä 2015.....	18
Kauemmaksi vain, riita - Maaliskuun 26. päivänä 2015	22
Vastaus Sirkka-Liisa Anttilalle - Huhtikuun 16. päivänä 2015.....	24
Muistokirjoitus äidille - Huhtikuun 27. päivänä 2015.....	26
Kipeitten aikojen jumppaa - Toukokuun 27. päivänä 2015.....	28
Strukturalismin kreikkalainen arkkitehti - Kesäkuun 9. päivänä 2015.....	29
Väyrynen ei petä koskaan - Kesäkuun 15. päivänä 2015	33
Globalisaation tuulet - Kesäkuun 30. päivänä 2015	33
Työmiehen päiväkirja - Elokuun 28. päivänä 2015.....	34
Inside Out myös hallituspolitiikassamme - Syyskuun 1. päivänä 2015.....	36
Oman aikamme nomadit – ilmapuntarit - Lokakuun 7. päivänä 2015.....	37
Romahdus ja sen anatomia - Lokakuun 8. päivänä 2015.....	38
Arctic Babylon 2015 - Marraskuun 6. päivänä 2015.....	41
Finlandia palkinto oikealle kirjalle - Marraskuun 26. päivänä 2015.....	42
Mesettäjät ja mimesiksen jarrumiehet - Joulukuun 12. päivänä 2015	44
Joulusaarna - Joulukuun 21. päivänä 2015.....	48
Hyvää ja onnellista vuotta 2015 - Joulukuun 31. päivänä 2015.....	50
Aloita siitä mihin muut lopettavat - Tammikuun 20. päivänä 2016.....	52
Stereotyyppien väsääjät ja vääristelijät - Tammikuun 26. päivänä 2016	55
Tyhjän puhumisesta, vatuloinnista, tekoihin - Helmikuun 9. päivänä 2016	58
Kaikkia ei voi huijata kaiken aikaa - Helmikuun 28. päivänä 2016	61
Rene Girardin opit - Maaliskuun 28. päivänä 2016	64
Häiriintynyt narsisti vallanpitäjänä - Maaliskuun 30. päivänä 2016.....	65
Luojan puutarhurit - Huhtikuun 7. päivänä 2016.....	66
Viisien vaalien aattona - Huhtikuun 8. päivänä 2016.....	69
Isolaatiomekanismin riski innovoinnissa - Huhtikuun 20. päivänä 2016	71
Lähtiessämme länteen otamme suunnan itään - Huhtikuun 28. päivänä 2016	74
Koulukaan ei voi tappaa sisäistä luovuuttamme ja motiivia - Toukokuun 29. päivänä 2016	77
Mohammad Ali – Cassius Clay kuollut - Kesäkuun 4. päivänä 2016.....	78
Puoluelaitoksen kriisi syvenee - Kesäkuun 13. päivänä 2016.....	79
Silmät avaava Brexit - Kesäkuun 28. päivänä 2016	82
Kolmen kerroksen väkeä - Heinäkuun 3. päivänä 2016	83
Uusi militantti räyhääjien joukko - Heinäkuun 12. päivänä 2016	84
Onko maailma tullut hulluksi? - Heinäkuun 24. päivänä 2016.....	85

Vaarana vallankäytön keskittyminen - Elokuun 2. päivänä 2016.....	88
Tuoksut vievät ja näyt ohjaavat - Elokuun 4. päivänä 2016.....	89
Vaihtoehtona elämä tai muiden kertoma tarina - Elokuun 30. päivänä 2016.....	91
Kartta ja kompassi vaiko navigaattori - Syyskuun 2. päivänä 2016.....	93
Gonzo journalistina ja poliitikkona - Syyskuun 26. päivänä 2016.....	94
Sukupuolineutraali viran täyttö - Syyskuun 28. päivänä 2016.....	96
Parfymöörin nenä tukossa - Lokakuun 1. päivänä 2016.....	98
Kartta valehtelee enemmän kuin tuhat sanaa - Lokakuun 7. päivänä 2016.....	102
Talouden Nobel Suomeen – miten se on mahdollista? - Lokakuun 10. päivänä 2016.....	104
Populismi herätti nationalismin ja nukkuvat äänestäjät - Lokakuun 25. päivänä 2016.....	105
Make Finland Great Again - Marraskuun 7. päivänä 2016.....	106
Sanasta miestä - sarvesta härkää - Joulukuun 13. päivänä 2016.....	107
Onnea satavuotiaalle jousimiehelle – Suomen Leijonalle - Joulukuun 31. päivänä 2016.....	110
Presidentillinen puhe - Tammikuun 1. päivänä 2017.....	113
Obaman aika – Obamania - Tammikuun 11. päivänä 2017.....	116
Vuoden pääuutisena jatkaa ilmastomuutos - Tammikuun 29. päivänä 2017.....	118
Hyvää saamelaisten kansallispäivää - Helmikuun 16. päivänä 2017.....	119
Mediayhteiskunnan pelurit - Helmikuun 19. päivänä 2017.....	120
Mediayhteiskunnan kahdet kasvot - Maaliskuun 2. päivänä 2017.....	121
Jumalat eiväe heitä noppaa - Maaliskuun 21. päivänä 2017.....	122
Länsimaisen kulttuurin demonit ja trollit - Maaliskuun 30. päivänä 2017.....	123
Palmusunnuntain vaalit - Huhtikuun 7. päivänä 2017.....	124
Finland's big year 2017 – Suomi 100 - Huhtikuun 19. päivänä 2017.....	125
Ensimmäinen populismin aalto - Toukokuun 3. päivänä 2017.....	126
Presidentin nekrologi - Toukokuun 13. päivänä 2017.....	130
Levottomien aikojen ilmasto - Kesäkuun 2. päivänä 2017.....	131
Perussuomalaisuus ja puhdistus - Kesäkuun 5. päivänä 2017.....	133
Silmät avaava Brexit - Kesäkuun 28. päivänä 2017.....	135
Takinkääntäjien tarinoita – kesän leijonan jäljet hiekassa - Kesäkuun 30. päivänä 2017.....	136
Surutyö suomalaiseen tapaan hoitaen - Heinäkuun 5. päivänä 2017.....	137
Heinäkuun kymmenes on suomalaisen kuvataiteen päivä - Heinäkuun 10. päivänä 2017.....	139
Paikallisen ja päämedian vertailua - Heinäkuun 24. päivänä 2017.....	140
Miksi Nobelistia ei kuunnella? - Elokuun 10. päivänä 2017.....	144
Terrori iski Suomen Turkuun - Elokuun 23. päivänä 2017.....	146
Miksi rakenneuudistuksissa ei käytetä asiantuntijoitamme? - Syyskuun 2. päivänä 2017.....	147
Lähestymme kaaosta - Syyskuun 6. päivänä 2017.....	148
Teesi, antiteesi ja synteesi - Syyskuun 11. päivänä 2017.....	152
Kansallisrunoilijaa hakemassa - Syyskuun 30. päivänä 2017.....	153

Mikkelinpäivä on enkelien ja lasten juhlapyhä - Lokakuun 6. päivänä 2017.....	156
Suomalaiset juuret - Lokakuun 8. päivänä 2017	160
Katastrofi etenee – päivän media-anti - Lokakuun 28. päivänä 2017	163
Pyhäinpäivän kukat haudoillamme - Marraskuun 4. päivänä 2017	166
Pääministerin tuskainen elämä - Marraskuun 26. päivänä 2017	174
Onnea satavuotiaalle Forssan Lehdelle - Marraskuun 29. päivänä 2017	176
Miksi avantgarde talousoppina kiinnostaa vuonna 2017? - Joulukuun 4. päivänä 2017	178
Vuosi vaihtuu – oletko valmis? - Joulukuun 30. päivänä 2017	182
Kansa kaipaa uutta – oman aikamme Kristiinaa - Tammikuun 1. päivänä 2018	183
Yhdysvaltain presidentin puhe - Tammikuun 31. päivänä 2018	188
Mitä kerran on ollut, sitä vastakin on - Helmikuun 4. päivänä 2018.....	190
Globaali ja kansallinen kriisimme syvenee - Helmikuun 16. päivänä 2018	192
Epigeneettinen pimeä kyttärä - Maaliskuun 8. päivänä 2018	193
Teatraalisen maailman käsikirjoittajat - Maaliskuun 20. päivänä 2018	195
Kokonaiskuva on tunnettava - Huhtikuun 1. päivänä 2018.....	196
Suggestiivinen palvelujohtajuus ja politiikan johto - Huhtikuun 16. päivänä 2018	201
Hyvä, pahat ja rumat – poliittinen evoluutio etenee - Huhtikuun 30. päivänä 2018	202
Vappusiman tuotteita - Toukokuun 1. päivänä 2018	203
Konvergoiva ja divergoiva maakunta ja sen sote - Toukokuun 9. päivänä 2018	204
Tärkeintä ovat oikeat valinnat - Toukokuun 22. päivänä 2018	207
Vuosikymmenien vertailua - Kesäkuun 4. päivänä 2018	209
Mittumaariksi tarkoitettuja tarinoita - Kesäkuun 22. päivänä 2018	214
Peitellyin sanakääntein sanottua - Kesäkuun 28. päivänä 2018	216
Tutkijantyön arkea - Heinäkuun 8. päivänä 2018	218
Onko lainsäätäjän työ vaativa ammatti - Heinäkuun 31. päivänä 2018	223
Hiljaisuuden portinvartijat - Elokuun 19. päivänä 2018.....	224
”Mission impossible” jopa median hoidettavaksi - Elokuun 20. päivänä 2018	225
Voiko konservatiivinen olla luova ja innovatiivinen? - Syyskuun 1. päivänä 2018	228
Mitä kerran on ollut, sitä vastakin on - Syyskuun 23. päivänä 2018	231
Monena mies eläessään - Syyskuun 27. päivänä 2018	233
Tiede on ajettu vakavaan kriisiin - Lokakuun 6. päivänä 2018	234
Rukouspäivän kertomus - Lokakuun 24. päivänä 2018.....	236
Flow tilassa ja väsyneinä tehtyjä virheitämme - Lokakuun 29. päivänä 2018.....	237
Innovaatiot maaseudun tuotteitamme - Marraskuun 13. päivänä 2018	239
Paholaisen asianajajat ja Laplacen demonit - Marraskuun 25. päivänä 2018	244
Tuuliajolla oleva valtio maakuntineen - Marraskuun 30. päivänä 2018	245
May the Forssa be with you. - Joulukuun 15. päivänä 2018.....	246
Cluster art – Art of Cluster arkkitehtuuri - Joulukuun 27. päivänä 2018	248

Älä kysy mitä ajattelet vaan miten ajattelet - Joulukuun 29. päivänä 2018.....	249
Mistä uusi hyvä – presidentillinen puhe - Tammikuun 1. päivänä 2019	251
Kollektiivisen muistin traumat - Tammikuun 17. päivänä 2019.....	253
Puoluehajaannus – laestadiolaisen Suomen kirosana - Helmikuun 4. päivänä 2019.....	258
Rehellisyys on suurinta viekkautta - Helmikuun 16. päivänä 2019.....	259
Poliittisen kakofonia aikaa - Maaliskuun 30. päivänä 2019	260
Vaalit vai aprillipäivän pila? - Huhtikuun 1. päivänä 2019.....	262
Suuri lasitaiteilija Oiva Toikka kuollut - Huhtikuun 22. päivänä 2019.....	266
Vappupuhe - Huhtikuun 30. päivänä 2019	267
Mikä ihmeen innovaatio? - Toukokuun 3. päivänä 2019	270
Misantropiasta, ihmisvihasta, vaikeneviin lapsiin, mutismiin - Toukokuun 13. päivänä 2019	274
Polarisaation kiroukset - Kesäkuun 1. päivänä 2019.....	277
Yläsavolaista ilmastoystävällistä maitoa - Kesäkuun 14. päivänä 2019	280
Orban iski suomalaisten perustuslailliseen heikkouteen - Kesäkuun 27. päivänä 2019.....	284
Mitä tarkoitamme sananvapaudella? - Kesäkuun 30. päivänä 2019	286
Sananvapaus ja populismi puhuttavat - Heinäkuun 3. päivänä 2019	288
Nostetaan kissa pöydälle - Heinäkuun 15. päivänä 2019.....	289
Perussuomalaiset kirkkaasti suurin puolueemme - Heinäkuun 30. päivänä 2019.....	292
Onko ulkopoliittikkamme diplomatia muuttunut? - Elokuun 1. päivänä 2019.....	293
Leadership vaiko management by perkele? - Elokuun 12. päivänä 2019	294
Oliko ennen kaikki paremmin? - Elokuun 13. päivänä 2019.....	298
Vaarallista ideologista pyörittelyä - Elokuun 24. päivänä 2019.....	299
Kapitalismin kriisi syvenee - Syyskuun 20. päivänä 2019	301
Kilpailu kubittien kvanttiheruudesta kovenee - Syyskuun 26. päivänä 2019	303
Vaalit kuin maratonjuoksu - Syyskuun 28. päivänä 2019.....	305
Miina Sillanpää päivänä - Lokakuun 1. päivänä 2019	307
Sosialismi, kapitalismi vai altruismi - Lokakuun 11. päivänä 2019	309
Tekstin ymmärrys on lukijan vastuulla - Lokakuun 27. päivänä 2019.....	313
Ristiinviestinnän mestareita - Lokakuun 30. päivänä 2019.....	315
Avandgardismi ja uuskapitalismi - Marraskuun 1. päivänä 2019.....	317
Kapitalismin kriisi käytäntöön tuotuna - Marraskuun 1. päivänä 2019	322
Paljon puhuva gallup - Marraskuun 7. päivänä 2019	326
Tuntematon Suomi - Marraskuun 8. päivänä 2019	336
Lähteet	339

Informaatiokuplassa - Tammikuun 3. päivänä 2015

Kirjoitin vuonna 2005 sosiaalisen median strategiasta ja taloudesta kirjan (Social media – Economy and Strategy), joka nousi 2000 miljoonan alan hakusanan (Google) kärkikirjaksi ja pysyi siellä pari vuotta. Taitaa olla vieläkin, mutta hakutuloksia saattaa olla jo vähemmän riippuen siitä, mihin vuorokaudenaikaan asiaa hakee. Eurooppalainen aktiivisin aika ei ole aina netissä aktiivisinta.

Cluster Art nousi niin ikään manifestina kärkeen, ja on siellä edelleen noin 200 miljoonan tasolla, edustaen samaa kuin aikanaan Agropolis -strategia (Agropolis strategy) ja toinen väitöskirjani ekologisesta klusterista ja innovaatiopolitiikasta (Ecological cluster and innovation policy). Edellinen väitöskirjani liittyi koskisotiimme ja suuriin ympäristömuutoksiin sekä toi samalla Suomeen käsitteet spatiaalisesta identiteetistä, paikkaleimautumisestamme (spatial identity) jo 1970-luvulla.

Nyt se on uudelleen esillä kuntarakenteita muuteltaessa ja sotasopassamme. Samalla syntyivät käsitteet innovaatioiden laadusta ja rakenteista, tasoista ja mm. symboli-innovaatiosta sekä omaksujatyypeistä. Innovaation diffuusiosta, leviämisestä, siirryttiin reaaliaikaiseen. Syntyi paradigma, maailmankuvia muuttanut vaihe.

Filter bubbles – informaatiokupla

Suomen Kuvalehti on ottanut kirjani teemoikseen ja esittelee, kuinka Facebook ja Google vievät meidät muiden internet -ilmiöiden myötä kuplaan. Ne kun päättävät, mitä näet netistä ja valikoiva juuri sinulle sopivaa aineistoa, käytit mitä tahansa hakusanoja. Et todellakaan saa samoilla hakusanoilla samoja asioita kuin naamakirjakaverisi Suomusalmella tai Pihtiputaalla, puhumattakaan maailman turuilla ja toreilla Keski-Euroopassa ja Aasiassa, Yhdysvalloissa ja Tyynen Valtameren saarilla robotteja tulkiten. Samalla valikoit myös itse sosiaalisen median kaverisi ja kupla on sulkeutunut.

Ilmiö muistuttaa lähiyhteisöä ja agraarin tai varhaisteollisen yhdyskunnan syntyä. Maailma avautuu siinä lähiyhteisön ehdoilla, ja se näyttää myös siltä, ja sellaisena se myös ymmärretään lapsena syntyvän maailmankuvan kautta hankittuna. Oppimisgeenimme sulkeutuvat nekin varhain lapsena.

Olemme kuplassa, joka pitää tiukasti kiinni omista pinttyneistä maailmankuvistaan ja organisoi tuukin hieman samaan tapaan kuin varhaisen yhdyskunnan yhdessäolo-organisaatiot erona asiaorganisaatiollemme (Gemeinschaft/ Gesellschaft, Associational society/ Communal society).

Näin ihminen tulkitsee asioita ikään kuin takautuvasti ja taantuen, kun vastaavasti robottien tarkoitus oli viedä prosessia kokonaan toiseen suuntaan, edistykselliseen.

Insinööri, tekniset laboratoriotieteet, kun eivät ajattele samalla tavalla kuin ihmistieteiden tuntija ja tutkija sekä soveltajat. Näin syntyy tulkintavirheitä, joihin ei ole varauduttu. Kun tarkoitus oli nopeuttaa ja helpottaa, nostaa taloutta, lisätä innovointia, se alkoikin taantua sosiaalisena muutoksena. Kirjoitin tästä paljon 2000-luvun alussa.

Informaatiokupla (filter bubbles) on ollut jo kauan yhteisenä ongelmanamme ja internetiä ei oikeasti olekaan, vaan ainoastaan omissa kuplissaan eläviä netin käyttäjiä. Näin ilmastomuutossektikko saa tätä tukevaa informaatiota ja päinvastoin. Keskustalainen poliitikko saa omaa asiaansa tukevaa informaatiota, mutta niin saa myös kokoomuslainen ja demaripoliitikkomme. Keskustalainen saa vain oleellisesti enemmän ja on siitä tyytyväinen gallupeineen. Se kun on neutraalia,

komeita kaupunkikuvia ja esitteitä. Samalla tähän sisältyy riski, joka johtaa poliittisen kuplan avautumiseen äänestäjineen muihin puolueisiin.

Kun Google ja Facebook määrittelevät, mitä tietoa robotteineen meille jakavat, samalla ne johtavat meidät pohtimaan, mistä puhumme ja keiden kanssa viestitämme. Se vaikuttaa taas rajusti omaan kasvuamme ja kehitykseen, maailmankuvamme alkaa muuttua ja vääristyä oman kuplamme sisällä. Tätä kautta tulevat myös kaupalliset tuotteet, mainokset ja vaikkapa puolue, jota äänestämme sekä henkilö sen sisältä.

Filtteri kun rajaa muut vaihtoehdot kokonaan ulos. Ulkopuolisen kokemana alamme vaikuttaa idiooteilta mielipiteinemme ja päinvastoin. Informaatiokupla tekee meistä allergisia muitten oudoille tiedoille ja taidoille ja he vaikuttavat idiooteilta.

Tutkainta vastaan voi potkiakin

Suomen Kuvalehden toimittajat antavat seitsemän ohjetta, jolla kuplasta voi ainakin teoriassa rimpuilla osin ulos. Se ei ole totta, mutta hieman tässä on perää olemalla erityisen aktiivinen ja rikkoen omaa käyttäytymistään. Emme valinneet syntyessämme vanhempiamme, emme kieltä ja kulttuuria, synnyinpaikkaa. Emme valinneet tietämme, tie valitsi meidät.

Nettijätit voivat hieman raottaa verhojaan ja etenkin, jos tunnet mistä on kyse ja olet alan tutkija ja kehittäjä. Viranomaiset voivat etenkin antaa taustatukea ja kouluttajat opettaa, jos osaavat. Harvoin osaavat, päinvastoin, kertovat vain oman kuplansa kokemuksista ja odottavat meidän täyttävän sen toiveet. Taantuma syvenee ja palaamme historiaan. Yllätymme Venäjän, Yhdysvaltain ja omasta käyttäytymisestämme. Pidämme omaamme oikeana, taivaankansi on korkein juuri kohdallamme.

Valistajat, muutama harva tuhannesta, voivat toimia tulkkina ja tuoda sinulle sellaisia verkostoja, joita et ole ennen käyttänyt ja auttaa ulos ainakin hetkeksi kuplastasi, venyttää sen rajoja.

Voit itsekkin venyttää kuplaasi, mutta se on melkoisen työläs tehtävä monelle jo pinttyneelle netin käyttäjälle. Taantumasuunta on kulkusuuntana aina helpompi, palaamalla jo koettuun, kuin etsien uutta innovaatiota ja sen vaatimia rakenteita. Se saa myös helpommin poliittista kannatusta.

Verkossa on omat koodinsa ja ne ohjaavat elämää kuin perustuslaki, kirjoittaa lehti. Käyttäjänä voit pyrkiä vaikuttamaan lakien syntyyn, mutta käytännössä tunnetilojasi ohjataan joka tapauksessa tulkiten pelkästään klikkaustesi nopeutta tai kirjoittamasi tekstin algoritmeja. Kohta mukana ovat myös kasvojen ilmeet. Empaattiset algoritmit voivat tarjota vaivaan vaikkapa lohturuokaa. Kyse on manipuloinnista, mutta sitäkin sinä juuri olet hakemassakin. Kyse on huumeesta.

Ikivanhaa mediataustaa ja traditiota

Se, miten verkon käyttäjää tarkkaillaan, muuttuu koko ajan monimutkaisemmaksi ja suodatus vaikuttaa yhä voimakkaammin siihen, mitä voimme verkosta nähdä. Palvelujen uskottavuus edellyttäisi salaisuuksien avaamista, mutta tällainen toive ei ole tästä maailmasta. Innovaatorakenteet ja niiden teknologia, poikkitieteinen osaaminen, on pitkän työn ja suurten uhrausten synnyttämää. Ne ovat myös sosiaalisesti kalliita ja hankalia jäljitellä. Salaisuuksia ei avata helpolla ja kenelle tahansa.

Jo perinteinen printtimedia, Suomen Kuvalehti lehtenä, on rakennettu lukijansa näköiseksi ja nyt se kertoo pelkästään vanhojen ukkojen tarinaa 20 vuotta kestäneestä EU -taipaleestamme ja kovin myönteiseen sävyyn juttunsa psykologisoiden. Menneen vuoden tarkastelu ja Venäjän analyysi on sekin kovin tarkoitushakuista ja tietyille lukijajoukolle tarkoitettua.

Kaikkein kornein on tarina nuoresta naisesta muuttamassa SDP:n korpivaellus ja pelastamassa puolue omille poluilleen. Kovin on köykäiset eväät entisellä valtionhoitajalla korpivaelluksessaan Suomen Kuvalehteä tulkiten.

Puolueimagon keskustalainen ilme

Tätä kirjoittaessani googlasin käsitteen "keskusta" ja sain yli viis miljoonaa hakutulosta, kun vastaava määrä hakusanalla "kokoomus" tuotti vain kymmenennen osan löydöksiä. Keskustaa auttaa maailmankuvassaan Forssan ja Hämeen maakuntakeskukset, niiden kartat ja kuvat sekä koko maan keskustusten esittely niin ikään edustavina, värikkäinä kuvina. Siihen sisältyy riski. Netin tarjoama symbolirakenne johtaa myös ulos keskustasta, kuplasta.

Kokoomus taas saa tuekseen vain tylsiä puolueen esitteitä ja kokouksia. Ei ihme, että epäpoliittinen Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä oululaisena osaa käyttää nettiä ja sen luomaa kuplaa oikein ja gallupit sojottavat koko ajan kohti taivasta ja kuntien komeita esitteitä, keskuksiaan. Ongelmana on vain keskustan oma ohjelma, joka on maaseudulla.

Perussuomalaisten kohdalla "persu" ei ole googlaten Mikael Agricolan aapisen viinikuurna vaan mukana on paljon etenkin puheenjohtaja Timo Soinin liitettyä ilkeilyjä ja kuvitusta, jollaista muilla puheenjohtajilla ei ole ensinkään.

Syntyy tutkijalle tuttu informaatiokupla, jossa puolue leimautuu inhoksi ja etenkin alueilla, joissa 94 % naisista ei voi sitä edes ajatella äänestävänsä. Netti kun yhdistää naisten kulttuuriset harrastukset ja lukemisen, akateemisen elämän ja opiskelun eri tavalla kuplaansa kuin miesten aggressiivisemmat harrastukset, mutta myös ammatit.

Jos et ole tätä ennen ajatellut, niin nyt siihen on tilaisuus. Saat siis naisena erilaista informaatiota kuin miehenä. Halusit tai et. Näin syntyy kaksi hyvin erilaista maailmankuvaa, joita tutkijana joutuu seuraamaan erikseen, ei yhdessä.

Sama pätee yliopiston opettajana opetustilanteessa. Kirjatkin on kirjoitettava kahteen eri kuplaan ja innovaatorakenteet lukuisille omaksujatyypeille tai yrittäjäklustereillemme. Vihreä kupla on ominut itselleen feminiinisen ja punaisen värin. Perussuomalaisten on järkevää hyödyntää kuplan vastakkaista, konservatiivista ja kansallismielistä algoritmia. Totta kai he näin myös toimivat.

Pysähtyneisyyden ja takapajulan filteri

Näin maailmankuva ja poliittinen ajattelu sekä paradigmaiset suuret maailmankuvien muutokset ovat netin kuplien tuotetta nekin, eikä siihen kykene vaikuttamaan, ellei tunne algoritmien logiikkaa ja robottien toimintaa.

Media netissä muuttaa myös perinteisen median toimittajan logiikkaa ja maailmankuvaa, jolloin molemmat tukevat toisiaan suljetussa suomalaisessa kielimaailmassamme, onomatopoeettisessa kielessämme sekä yhdyskunnissa, joiden rakenteet ovat kovin suomalaisia.

Talous taantuu yhä syvemmälle eikä edes nobelisti Yhdysvalloissa ymmärrä sen syitä aluetieteen ja -talouden professorina. Hänellä on käytössä väärä teoria. Se on aikanaan ollut oikea mutta nyt vain vanhentunut.

Niinpä, kun julkaisin aiemmin yliopiston tutkijana medioissamme kymmenittäin artikkeleja perinteisiin medioihimme, joka viikko, nyt niitä ei ole mahdollista julkaista sinne lainkaan ilman omaa mediaani. Kupla on sulkeutunut ja palvelee taantuvaa ja pysähtynyttä stagnaatiota, lyhyesti se popularisoiden.

Forssan kaltaisissa taantuissa teollisissa yhdyskunnissa jopa valtuustopuheet estetään tai niitä ei videoida. Taantumisen ja vanhan yhdessäolo-organisaation uhkaajaa aletaan vältellä ja oikea

Virtuaalikulttuuri ja sosiaalinen media sekä populismi politiikassa kertoivat vuosikymmenen tarinaamme. Sota Afganistanissa päättyi, mutta jatkui muualla. Turkki siirtyi vahvan Erdoganin johtoon ja Yhdysvallat sai itsensä näköisen presidentin. Kiina ja Venäjä ohittivat monessa kriisiytyvän Euroopan, Ukraina jäädettiin myös omia suhteitamme itään ja britit alkoivat pitkän tiensä ulos EU:sta. Arabikevät puhututti ja islamistinen talvi. Tiede eteni ja Higgsin kenttä sekä mustat aukot tulivat tutuiksi nekin. Elokuvista, musiikista ja kulttuurista löytyi nimi myös kirjalle. Menetetty maa sai neljä Oskaria samaan aikaan kun Ruotsin Akademia törmäsi monelle yhteiseen skandaaliin. Kirjallisuuden Nobel jäi jakamatta ja seuraavana vuonna sen sai kaksi kirjailijaa. Heistä itävaltalaisen Peter Handken tyyli sopii oikein hyvin kuluneen vuosikymmenen kuvaajaksi alkaen kirjasta Suuri putous.

Kiitän nyt jo miljoonia kotisivustoni www.clusterart.org lukijoita ja julkaisen myös tämän kirjan siellä teille kiitollisena luettavaksenne. Tätä kirjoittaessani Suomi kokoo jo vuosikymmenen seitsemättä hallitustaan.

Mistä me muistamme kolmannen vuosituhannen toisen vuosikymmenen? Digitaalinen vallankumous jatkui ja kalliit statussymbolit älypuhelimina tulivat kaikkien käyttöön. Ilmiö oli Euroopassa ja Suomessa eläen globaalina koettu. Sitä se ei toki ollut. Väkilukumme kasvoi, etenkin Afrikassa kohti kahdeksatta miljardia. Nokia menetti asemiaan ja taloudessa törmäsimme lamaan, eurooppalaiseen finanssikriisiin. Ilmasto, onnettomuudet ja terrori puhuttivat. Suuret ikäluokat tulivat eläkeikään ja se näkyi ja kuului kaikessa.

www.bod.fi